

Felragyog a sötét

Már-már természetesnek tartjuk, hogy a szünet nélkül ránk zúduló hírfolyamban a természeti katasztrófák mellett nap mint nap beszámolnak gyilkosságokról, kínzásokról, háborúk ártatlan áldozatairól. Az pedig már szót sem érdemel, hogy percről-percre hány beteg hal meg „természetes halállal”, pedig köztük előbb-utóbb ott lesz mindegyikünk. 1996-ban, „Algéria sötét évtizedében” azért hírértéke lett annak, hogy szélsőséges iszlamisták elrabolták, majd lefejezték Tibhirine trappista kolostorának szerzeteseit, alig két hónapra rá pedig megölték Oran püspökét. A történetek a 2010-ben készült *Emberk és istenek* című film hatására keltettek feltűnést, másrészt a perjel, Christian de Chergé levelei és följegyzései nyomán. Most pedig néhány hete nyilvánosságra hozták, hogy boldoggá avatják a vértanúhalált halt püspököt, vele 18 szerzetesnővért és szerzetest, köztük a trappistákat.

Aligha képzelhető el ennél kiáltóbb ellentét: mindnyájan „a halál sötét völgyében járunk”, mint a zsoltáros, e sötétségből azonban felragyog a feltámadás világossága, a szentháromságos szeretetközösség örök-boldog élete. A Jelenések könyvének gyönyörű, paradox látomása szerint akik „a nagy üldöztetésből érkeznek, fehérre mosták ruhájukat a Bárány vérében”. A szenvedés és halál sötétjéből az Isten életébe befogadott emberlét, a feltámadás ragyogó boldogságába vezet az út. Amikor az egyház boldoggá, szentté avat vértanúkat, akkor ezt a hitét fejezi ki a tőle telhető legünnepélyesebb módon.

A vértanúk mind Jézus nyomába lépnek, aki „életét adta értünk”. A húsvéti ünnepkör csúcán a liturgia a „három szent napban” jeleníti meg azokat az eseményeket, amelyek az ő kereszthaláláig, majd feltámadásáig vezettek. Az utolsó vacsorán azonban Jézus a halál és a feltámadás közé beiktat még egy — az egész történetet megvilágító és teljessé tevő — eseményt a lehető legteljesebb módon: mielőtt a kereszten meghal, ételül adja magát apostolainak, s rajtuk keresztül az egyháznak. „Ez az én testem..., vérem... érte-tek.” „Az utolsó vacsora az isteni sűrítés csodája.” „Az isteni szeretet s ugyanakkor az ember ‘testi történetének’ kielemezhetetlen mélységű és gazdagságú szavai ezek. Bennük egyszerre szólal meg az, aki éhes, és az, aki enni ad. Aki búcsúzik, és aki örökre velünk marad ezentúl. Az, aki meghalt, és az, aki legyőzte a halált” (Pillinszky).

Az algériai vértanúk boldoggá avatása lézersugárként világít bele az isteni szeretet felfoghatatlan boldogságába, „a Bárány menyegzős lakomájára”, amely mindnyájunkat hazavár.